

YAYINA HAZIRLAYANLAR EDITORS
MERAL AKKENT • PIRIL US-MACLENNAN
AYLİN VARTANYAN DİLAVER • MILAN VUKAŠINOVIĆ

**YÜREKLENDİREN
SÖZLER**

KASSIA

**WORDS OF
ENCOURAGEMENT**

 KABALCI

**YÜREKLENDİREN
SÖZLER**

KASSIA

**WORDS OF
ENCOURAGEMENT**

KASSIA YÜREKLENDİREN SÖZLER

KASSIA WORDS OF ENCOURAGEMENT

© Kabalıcı Yayıncılık 2024 İstanbul
Kabalıcı Yayıncılık Birinci Baskı Mart 2024

GENEL YAYIN YÖNETMENİ EXECUTIVE EDITOR

Niyazi Koçak

YAYINA HAZIRLAYANLAR EDITORS

Meral Akkent • Pırlı Us-MacLennan • Aylin Vartanyan Dilaver • Milan Vukašinić

ÇEVİRİLER TRANSLATIONS

Türkçe-İngilizce Turkish-English Meral Akkent • Nazlı Eda Noyan • Aylin Vartanyan Dilaver
İngilizce-Türkçe English-Turkish Meral Akkent • Banu Erdoğan • Ahmet Gürkan Altıntaş
Arda İyiş • Elif İrem Koç • Pırlı Us-MacLennan • Esra Özkaya • Merve S. Öztürk

KASSIA'NIN GNOMİK DİZELERİNİN ÇEVİRİLERİ

TRANSLATION OF KASSIA'S GNOMIC VERSES

Yunanca-İngilizce Greek-English Antonia Tripolitis

İngilizce-Türkçe English-Turkish Meral Akkent

Türkçe çeviriler için Yunanca danışmanı Verification of exactitude of

Greek-Turkish equivalents Hans-Martin Dederding

Türkçe son düzeltme Editor for Turkish H. Muallâ Görkey

DÜZELTMELER EDITING

Meral Akkent • Hans-Martin Dederding • H. Muallâ Görkey
Pırlı Us-MacLennan • Milan Vukašinić

RESİMLEMELER, KİTAP VE KAPAK TASARIMI

ILLUSTRATIONS, BOOK AND COVER DESIGN

Eda Çağrı Çağlarırnak

İstanbul Toplumsal Cinsiyet Müzesi kitapları

Publications of Istanbul Gender Museum

İstanbul İsveç Araştırma Enstitüsü katkısıyla

Supported by Swedish Research Institute in Istanbul

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI LIBRARY INFORMATION CARD

KASSIA YÜREKLENDİREN SÖZLER

KASSIA WORDS OF ENCOURAGEMENT

Meral Akkent • Pırlı Us-MacLennan • Aylin Vartanyan Dilaver • Milan Vukašinić

www.kabalcikitap.com

info@kabalcikitap.com

Sertifika No. 21894

ISBN 978-625-8214-66-6

BASKI PRINTING

Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Ltd. Şti

Sertifika No. 48083

Kassia'ya sevgiyle

For Kassia. with love

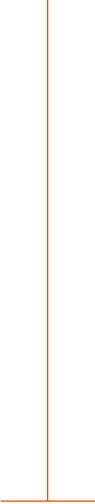
İÇİNDEKİLER

CONTENT

08	Giriş Introduction	182	Aylin Vartanyan Dilaver: Kassia ile Yürümek Walking with Kassia
22	Sunuş Greeting Address		
26	BÖLÜM 1 CHAPTER 1	200	Alok Vaid Menon: Yola Gelmiyoruz We Remain Incurable
	Kassia'nın Şiirlerine ve Müziğine Yeniden Bakış Kassia Revisited: Researchers on Kassia's Poems and Music	206	Karin Karakaşlı: Tarih – Coğrafya History - Geography
28	Liz James: Bizans'ta Kadının Yeri Neredeydi? Where Was a Woman's Place in Byzantium?	210	Tuğçe Aydın: İsimsiz Without Title
44	Cecily Hennessy: Kız Çocuğu Kassia Kassia, The Girl	216	Tang Siu Wa: Soyut Aynılık Abstract Sameness
62	Thomas Arentzen: Şair Kassia Kassia The Poet	220	Narîn Yukler: İsimsiz Without Title
74	Alexander Lingas: Kilise Müzisyeni Kassia'nın Mirası Kassia's Legacy as a Church Musician	226	Egana Dzhabbarova: Hepimiz Khachaturian Kardeşlerimiz We Are All The Khachaturian Sisters
94	Barbara Harbach: Yaratıcı Kadınlar Nerede? Bir Deneme An Essay on Where Are The Creative Women	232	Christine Yohannes: Saçım İsyankar Değil My Hair is Not a Rebel
108	Niki Tsironi: Kassia'nın Sanatçılarca Algılanması ve Yorumu The Perception And Reception of Kassia by Artists	238	Maja Lee Langvad: Biyolojik Annem İçin 20 Yeni Soru 20 New Questions For My Biological Mother
124	Katia Savrami: Cassia'nın "Woman Of Many Sins" İlâhisinin Koreografili Performansı A Choreographed Performance of Cassia's "Woman of Many Sins"	244	Kassia Aramızda - Kassia Anısına Bir Film Kassia Is With us - A Film in Memory of Kassia
142	Kurt Sherry: Kassia - Rahibe ve Feminist İkon Kassia The Nun As a Feminist Icon	246	BÖLÜM 3 CHAPTER 3
158	BÖLÜM 2 CHAPTER 2		Kassia'yı Düşlemek - İlhamını Kassia'nın Dizelerinden Alan Projeler Imagining Kassia - Storytelling Projects Inspired by Kassia's Poems
	Kassia'yı Anmak – Dünden ve Bugünden Protesto Şiirleri Searching for Kassia – Protest Poems Yesterday and Today	248	Başak Ürkmez: Kassia'nın Dizeleri ve Ben What Do Kassia's Poems Mean to Me?
160	Kassia'nın Konuşma Zamanı Time for Kassia to Speak	274	Nazlı Eda Noyan: Kassia Bugün Yaşasaydı... If Kassia Was Alive Today...
		284	EKLER ANNEX
		285	Kassia Hakkında Literatür (Seçki) About Kassia: Selected Literature
		287	Yazar ve Editör Özgeçmişleri Biographies of Authors and Editors
		295	Teşekkürler Acknowledgments

Merkezinde, üzerinde,
temelinde ve içinde
kadınların olmadığı
bir siyasi mücadele,
mücadele değildir.

ARUNDHATI ROY

A political struggle that
does not have women
at the heart of it, above it,
below it, and within it is
no struggle at all.

ARUNDHATI ROY

KASSIA VE KİTABINA DAİR

Kassia Türkiye’de tanınmıyor. Dünyada da pek tanındığı söylenemez. Ama Kassia’nın söyledikleri, bugün de bizlere çok şey ifade ediyor.

Kassia, sınıfının bilincinde olan bir aristokrat, adanmış bir başrahibe ve geçmişte ilâhileri sınırlar aşan ün kazanmış, günümüzde ise halen Ortodoks Kilisesi’nde ilâhileri söylenen bir bestecidir, fakat daha da önemlisi Kassia toplumsal eleştiri içeren dizelerin sivri dilli yazarı bir şair, düşünmeyi seven bir filozof, ikona savunucusu olmasıyla¹ otoriteye başkaldıran ve başkaldırısının sonuçlarını göze alan bir aktivist, kişisel servetini otuz üç yaşında kendi manastırını kurmak için kullanan kararlı bir girişimci, bu manastırın yetenekli bir yöneticisi, mükemmel bir iletişim ağı kurucusu, zamanının ötesinde düşünme yetisiyle yenilikçi bir kadındı. Yaşamını aktif olarak şekillendirmişti. Özetle Kassia feminist bir rol modeli özelliklerine haiz bir bireydi². Kassia, içinde yaşadığı toplumunun kadınlarla ilgili normlarına bir

1 Dînî anlamı yanında, değerli malzemelerle üretildiklerinden, önemli parasal değere sahip ikonlar, kadınların kişisel serveti anlamına gelen mal varlıklarıydı. Bizans çeyiz anlaşmalarında, ikonlar çoğunlukla anlaşmanın ilk sırasında bulunurdu. Bu nedenle Bizans’ta “tasvir kırılcılık” mücadeleleri, kadınların özellikle aktif aktörler olduğu dînî ve politik bir alan oldu. Çünkü ikonların yasaklanması, kadınların evliliklerindeki ekonomik pazarlık gücünü doğrudan tehlikeye atacaktı ve ailedeki güç ilişkilerini etkileyecekti. Kassia, ikonofillere karşı yürütülen ikinci tasvir kırılcılık döneminde, ikona savunucusu bir aktivist olarak mücadele etti. Tasvir kırılcılık politikası yürüten, İmparator Theophilos’a muhalefet eden grupta yer aldı, imparatorluk politikasına meydan okudu. Kaynaklarda, Kassia’nın hapsedilen ikonofilleri servetiyle desteklediği, kendisinin de tutuklandığı ve kırbaçlanma cezası aldığı belirtilmektedir.

2 Günümüzün Hristiyan ve Müslüman dünyasındaki feminist teoloji akımlarını düşünmek, dokuzuncu yüzyılda yaşamış bir rahibenin de feminist olarak tanımlanmasını anlaşılır yapabilir.

ABOUT KASSIA AND THIS BOOK

Kassia is not known in Turkey. We cannot say she is well known in the world, either. But what Kassia said can mean a lot to us today.

Kassia was a class-conscious aristocrat, a dedicated abbess, a composer whose hymns gained a reputation beyond borders in the past and are still sung in the Orthodox church today, a contemplative philosopher, but more importantly, she was a sharp-tongued writer of socially critical lines, an activist who, by being an icon defender¹, rebelled against authority and took the risk of suffering the consequences for her rebellion, a determined organiser who used her personal wealth to establish her own monastery at the age of thirty-three, a capable administrator running this monastery, an excellent network builder, an innovative woman with the ability to think ahead of her time. She actively shaped her life. In short, Kassia is a feminist role model.² As an intellectual and an activist, Kassia openly challenged the norms existing for women in her society.

1 The strong devotion of women to icon veneration that appears in Byzantine sources is a complex issue. Next to the aspects of religion and gendered spatiality, it might have also comprised an economic aspect. Icons were valuable objects and they appear as such in the lists of women’s dowry - a personal property that they got to keep throughout the marriage and after the husband’s death. Banning icons would have directly jeopardized women’s economic bargaining power in marriage and this would have affected power relations in the family. Kassia fought as an iconophile activist against iconoclasm. She took part in the opposition against Emperor Theophilos’s iconoclastic policies, thus challenging the imperial policy. Sources state that Kassia supported persecuted iconophiles with her wealth, and that she herself was also arrested and sentenced to flogging.

2 Describing a ninth-century nun as a feminist should not be so remarkable when we think about the currents of feminist theology in today’s Christian and Muslim worlds.

entelektüel ve bir aktivist olarak, açıkça meydan okumuştur.

Kassia'yı tanımayanlar için, onunla buluşma vesilesi olması amacıyla tasarlanan bu kitapta makaleler, şiirler, grafik çalışmalarını, animasyon filmleri gibi birbirinden farklı yöntemlerle Kassia'nın odak noktası olduğu üç bölüm bulunuyor.

"Kassia'nın şiirlerine ve müziğine yeniden bakış"³ isimli ilk bölümde, Bizanslıların en sevilen edebi araçlarından biri olan halka kompozisyonu ile düzenlenmiş, ilk ve son metnin arasındaki tüm metinlerin de birbiriyle ilişkilendiği sekiz makale sunuyoruz. İlk dört yazı Kassia'yı kendi tarihsel bağlamı içine yerleştirirken, son dört yazı da Bizans toplumu ile bugünkü toplumlarımız arasında, bu ortaçağ şairi ve bestecisinin zahmetsizce geçebileceği bir kapı açıyor.

Günümüzün toplumsal ve siyasal mücadeleleri bağlamında tarihî bir kişiliğin

3 Meral Akkent küratörlüğünde ve Milan Vukašinović'in moderatörlüğünde 23 Ekim 2021'de yapılan "Kassia'nın şiirlerine ve müziğine yeniden bakış", bir uluslararası sanal toplantıydı. Toplantıya Bizans tarihi araştırmacıları Alice-Mary Talbot (Byzantine Studies Dumbarton Oaks, Washington, ABD), Liz James (University of Sussex, Sussex, Birleşik Krallık), Niki Tsironi (National Hellenic Research Foundation, Atina, Yunanistan), Cecily Hennessy (Christie's Education, Londra, Birleşik Krallık), Katia Savrami (University of Patras, Atina, Yunanistan), Alexander Lingas (City University Londra, Birleşik Krallık), Thomas Arentzen (Uppsala University, Uppsala, İsveç), Kurt Sherry (Wichita State University, Wichita, ABD) ve müzik tarihi araştırmacısı Barbara Harbach (University of Missouri-St. Louis, St. Louis, ABD) konuşmacı olarak katıldı. Türkçe ve İngilizce simultane çeviri sunulan etkinlik, geniş bir dinleyici kitlesine hitap etti. Buluşmanın amacı Kassia'nın hiç tanınmadığı Türkiye'deki dinleyicilere, Kassia'nın varlığını duyurmaktır. Toplantıya bu amaçla davet edilen dokuz araştırmacı da ilk kez sadece Kassia hakkında fikir alışverişinde bulunabilecekleri bir toplantıda bir araya geldi ve farklı açılardan Kassia hakkında birlikte düşündü. Kassia kitabındaki makaleler, bu toplantının katılımcılarının, Kassia kitabı için özel olarak hazırladığı yazılardan oluşuyor.

This book is meant to be a meeting place for those who do not know Kassia. Its three parts deal with Kassia in various ways: in essays, poems, graphic works, animation films.

The first part, "Kassia Revisited - Researchers on Kassia's poems and music"³ contains eight essays organized in a ring composition – one of the favorite literary devices of the Byzantines – where the first and the last piece mirror each other, as do all the rest of concentrically bracketed contributions. While the first four essays try to embed the image of Kassia in her original context, the latter four open a portal between Byzantine society and our own, a portal through which this medieval poet and composer can slide effortlessly.

Does discussing a historical figure in the context of today's social and political struggles constitute an abuse of the past? Would it even be possible to consider the past on completely autonomous terms? What if the specific historical fig-

3 "Kassia Revisited - Researchers on Kassia's poems and music" curated by Meral Akkent and moderated by Milan Vukašinović, was an international webinar held on 23 October 2021. Researchers in Byzantine history taking part in the webinar were: Alice-Mary Talbot (Byzantine Studies, Dumbarton Oaks, Washington, USA), Liz James (University of Sussex, UK), Niki Tsironi (National Hellenic Research Foundation, Athens, Greece), Cecily Hennessy (Christie's Education, London, UK), Katia Savrami (University of Patras, Athens, Greece), Alexander Lingas (City University London, London, UK), Thomas Arentzen (Uppsala University, Uppsala, Sweden), Kurt Sherry (Wichita State University, Wichita, USA). Additionally, music history researcher Barbara Harbach (University of Missouri-St. Louis, St. Louis, USA) was invited. The webinar addressed a wide audience beyond Turkey (where Kassia was practically not known before) by offering simultaneous translations in Turkish, and English. The nine invited scholars found - for the first time - an opportunity to discuss Kassia in an event exclusively focussing on her from different perspectives. The articles found in this book were specially prepared for this publication by the participants of this meeting.

tartışılması, geçmişî kötüye kullanmak anlamına gelir mi? Geçmişî tamamen her şeyden bağımsız olarak düşünmek mümkün olabilir mi? Peki, ya bir tarihsel figür, kendi zamanıyla ilişkilendirilen geleneksel kategorilere uymayı reddederse, o zaman ne yapmalıyız? Sözleri, uysallık tanımına hiç uymayan bir Ortodoks rahibesini nasıl anlatabiliriz? Toplumsal ve politik muhalefeti nedeniyle fiziksel şiddete maruz kaldığı söylenen muhafazakar bir kadın hakkında ne düşünmeliyiz? Kadınların büyük çoğunluğunun okuma yazma bilmediği bir toplumda dînî yazıları için kutsallaştırılan bir kadını nasıl anlayabiliriz? Kendi cinsiyetinin 'aptal' ve 'çirkin' üyeleri için hoş sözler kullanmayan bir kadını, gerçekten feminist bir ikon olarak düşünebilir miyiz?

Yukarıda sözü edilen ikilemler, Liz James'in Bizans'ta kadının yeri hakkındaki makalesinde dile gelmekte. Sanat tarihçi ve toplumsal cinsiyet tarihçisi James, çelişkiye düşmekten çekinmeden, iddiasız ve anlaşılır bir dille konusunu anlatıyor. Bunu yaparken aynı zamanda günümüzün muhafazakar yorumcularının ortaçağ ataerkilliğinin "geçmişteki güzel günler" konulu hayallerini de dolaylı olarak yıkıyor. Fakat biz okuyucular için, sadece ataerkil bakış açısıyla anlatılan, kadın düşmanı ortaçağ Konstantinopolis'inin ortasında, feminist bir ütopya hayal etmenin zor olacağını da düşünen Liz James, anlatısına açıklık getirecek şu satırları ekliyor: "Bizans'da kadının yerini anlamak için, ideolojiyi (kadınların ne yapması gerektiği) ve gerçekliği (-bilebildiğimiz kadarıyla-kadınların ne yaptıkları) birbiriyle karşılaştırmak önemlidir". James, Kassia'nın, onun yaşındaki Romalı kadınlar için, hem bir hapisane hem de özgürleşme mekânı olan manastıra girmesini ve onun bir

ure refuses to conform to the traditional categories associated with her times? How do we write about an Orthodox nun whose own words were not an image of meekness? How do we approach a conservative woman who is said to have suffered physical violence due to her social and political engagement? Can we understand a woman sanctified for her religious writings in a society where the vast majority of women stayed illiterate? Should we even consider making a feminist icon out of a woman who had no kind words for 'stupid' and 'ugly' members of her gender?

All the dilemmas that we have just mentioned are echoed in Liz James's essay on the place of a woman in Byzantium. The art and gender historian approaches the topic in an unpretentious and graspable language, without any hesitation in front of complexities and contradictions. Thus, she implicitly undermines the reveries of the good old days of medieval patriarchy conjured by today's conservative commentators. At the same time, it would be hard to imagine a feminist utopia in the midst of misogynist medieval Constantinople, filtered for us almost exclusively through a male gaze. In search for a proper equilibrium, she writes that to "understand a woman's place in Byzantium, it is always important to keep the two aspects of ideology (what women should do) and reality (what they seem to have done) in check and balance." She does not find remarkable the fact that Kassia joined, founded and ran a convent – simultaneously a place of confinement and freedom for Roman women of her age. Nevertheless, she does acknowledge the extraordinary fact of Kassia using this space to assert herself as an original author.

manastır kuran ve işleten kadın olmasını önemli bulmuyor. Fakat Kassia'nın bu alanı kullanarak, kendini özgün bir yazar olarak kabul ettirmesinin olağanüstü olduğunu vurguluyor.

Kassia, edebi ve müzikal becerisini nasıl ve nerede kazanmış olabilir? Cecily Hennessy, Kassia'nın çocukluğunu ve gençliğini tahayyül ederken, kendine bu soruyu soruyor. Kassia'yı temsil eden ve Kassia ile ilişkilendirilebilecek tüm yazılı kaynakları titizlikle analiz eden Hennessy'nin yazısı, okuyucuların bir tarihçinin atölyesine göz atmalarına izin vererek, tarihsel belirsizliklerle ve bilinibilir olanın sınırlarıyla nasıl başa çıkılabileceğini de öğretiyor. Kassia'nın, bir kız çocuğu, kız çocuk olarak yetiştirilme tarzı ve çocukluk süreci hakkındaki bilgiler, diğer gençlere ait mozaik parçalardan oluşuyor, ama bu yöntem Kassia'nın kendi mozaığını, daha az gerçek yapmıyor. Hennessy'e göre Kassia'nın şiirleri, hem Hristiyan (dîni) hem de klasik (seküler) olan iyi bir eğitiminin kanıtıdır. Ve bu iyi eğitim, Kassia'nın aile kökeninin ve sınıfının bir kanıtı olduğu kadar, aynı zamanda Kassia'nın ömür boyu süren kendi entelektüel çabalarının da bir göstergesidir.

Thomas Arentzen'in makalesi Kassia'nın şiirini katman katman, derinlemesine inceliyor. Yazıda, Kassia'nın hem çağının şiirsel kanonuna hürmet etme becerisine, hem de şiirlerinin özgünlüğüne değiniliyor. Arentzen, otobiyografik ve kişisel deneyiminin ötesinde, Kassia'nın yetenekli ve yaratıcı bir birey olma olasılığını hayal etmemizi istiyor. Kassia'nın kadınlık deneyiminin, bir yazar olarak biçimlendirici olduğuna ve dolayısıyla Kassia'nın söylediklerinin, çoğu zaman aşılamanın dışı sessizlik (impenetrable silence of the femi-

How and where could Kassia have acquired her literary and musical skill? This is the question that Cecily Hennessy tackles in her reconstruction of Kassia's childhood and youth. Hennessy meticulously analyses all the written sources that are taken to represent Kassia, or to be addressed to her. She lets the readers peek inside the historian's workshop, teaching them how to deal with historical uncertainties and the limits of the knowable. The mosaic of Kassia, the girl, her education and her childhood is constructed out of tesserae of other youths, but not any less real for that. Kassia's poetry is a testimony of her profound education, both Christian and classical. It is evidence of her family origin and class, but equally that of her life-long intellectual efforts.

Thomas Arentzen's essay offers a nuanced and in-depth reading of Kassia's poetry. He outlines both the way she masterfully respected the poetic canon of her age, and the manner she shone forth originality. Arentzen asks us to imagine the possibility of Kassia being skillful and creative beyond autobiographical and personal experience. Her experience as a woman was undoubtedly formative for her as an author and her voice gives us an insight into the often-impenetrable silence of the feminine. Still, "Kassia was no "woman writer" in the sense that she merely composed for and about women." If she was ambitious, respected and celebrated for her work – was it because or despite being a woman?

When we speak about silenced female voices from the past, we usually use it as a metaphor for the lack of written words. In contrast, Alexander Lingas works on recuperating and bringing to life the sounds that Kassia conceived. Kassia

nine) hakkında fikir verdiğine işaret ediyor. Yine de, “Kassia, yalnızca kadınlar için ve kadınlar hakkında beste yapan bir ‘kadın besteci/yazar’ değildi.” Öyleyse Kassia yaptığı şeylerde hırslı, saygı duyulan ve kutlanan biriye – bütün bunlar o bir kadın olduğu için miydi, yoksa kadın olmasına rağmen mi oluyordu?

Geçmişteki susturulmuş kadın sesleri, genellikle yazılı kelimelerin eksikliği için bir metafor olarak kullanılır. Alexander Lingas ise, Kassia’nın bestelerini derleyip toplama ve hayata geçirmek için çalışıyor. Kassia sadece bir şair değil aynı zamanda eserleri günümüze ulaşan ilk kadın besteciydi. Lingas makalesinde Bizans dînî müziğinin ezoterik dünyasını analiz ediyor, dokuzuncu yüzyıldan itibaren Kassia’nın bestelerinin kaderini özetliyor ve onun kalıcı müzik mirasını tartışıyor. Kassia’nın müzik mirası, ölümünden birkaç yüzyıl sonra, onun eserlerini bir erkeğe atfetmeye çalışan ataerkil, kadın düşmanı sansüre rağmen günümüze ulaşmayı başarabilmişti. Bugün aynı sansürün, kadınların müzik kurumlarının orta ve üst düzey yöneticilik pozisyonlarına gelmesini engelleyen erkekler vasıtasıyla halen nasıl sürdüğünü, Barbara Harbach’ın yazısında okumak cidden ürkütücü.

Barbara Harbach’ın yazısı da Lingas gibi kadınların müzikteki yerini irdeleyip ama Harbach konuyu çağdaş müzik dünyasına taşıyor. İstatistikler, korkunç ve cesaret kırıcı. Sayılar, insan nüfusunun yarısından daha azının; müzikal prodüksiyon, yaratım ve performans alanlarında neden utanmazca aşırı temsil edildiğini bir kez daha merak ettiriyor. Yukarıya bakmakta olan bir çok kadın müzisyen, cam tavanlardan birisi kırıldığında, gözlerine cam parçaları girmesine engel olamıyor.

was not only a poet, but a composer as well – and the first known female composer whose works survive today. In his essay, Lingas breaks down the esoteric world of Byzantine religious music, outlines the fate of Kassia’s compositions from the ninth century onwards and addresses her enduring musical legacy. Kassia’s musical legacy overcame patriarchal, misogynist censorship that tried to misattribute her creation to a man, already a couple of centuries after her death. It is truly eerie to see those censors resurrected today in the guise of men barring the way of women into middle and upper management positions of music institutions, which we encounter in Barbara Harbach’s essay.

Mirroring Lingas’s piece, Harbach transports us to the world of contemporary music, scrutinizing the place of women in it. The statistics are grim and disheartening. They make us wonder once again why less than half of the human population remains so shamelessly over-represented in the world of musical production, creation and performance. Many glass ceilings have been broken. Still, it seems that the majority of women musicians watch it happen from below. The only thing they get out of it are glass shards in their eyes. For women struggling to find their place in the discriminatory world of music today, figures such as Kassia or Hildegard of Bingen can serve as a powerful inspiration. But they must not be turned into a historical justification that women today can be successful musicians. The world of artistic creation can only become just and complete once we accept that women need no justification to exist in it.

Niki Tsironi and Katia Savrami, in their respective essays, explore the forms

Günümüzün ayrımcı müzik dünyasında yerini bulmaya çalışan kadınlar için Kassia veya Bingenli Hildegard gibi isimler güçlü birer ilham kaynağı olabilir. Ancak tarihsel örnekler, kadınların sanat alanındaki varlığı için bir gerekçe olarak kullanılamaz. Kadınların var olması için hiçbir gerekçeye ihtiyaç duyulmadığı kabul edildiği zaman, sanat dünyası adil ve eksiksiz olacaktır.

Niki Tsironi ve Katia Savrami, makalelerinde, Kassia'nın çağlar boyunca yankılanarak, yirmi birinci yüzyıla gelen şiirinin biçimselliğini ve diğer olasılıkları araştırıyorlar. Her iki yazıda da tarihsel araştırma ile sanatsal yaratım arasındaki sınırlar aşılmakta. 2002'de Tsironi, Kassia'nın şiirlerinin altı çağdaş sanatçı tarafından Modern Yunanca'ya çevrilmesini, ardından da koleksiyoncular için sanatsal kitap kapakları ve illüstrasyonlar içeren özgün bir Kassia kitabı oluşturma sürecini içeren bir proje yönetmişti. Tsironi, yazısında bu projede yaratılan ve Kassia'nın bir kadın, bir şair, bir devrimci, bir başrhibe tanımlarına ek olarak, erkek egemen despotik bir toplumda kişiliğini koruyan, tanrı sevgisini şiirleri, yaşamı ve çalışmalarıyla dile getiren tek başına dişil bir figür gibi profillerle de yorumlanmış olan eserlerle hazırladığı iki sergi projesini tanıtıyor.

Katia Savrami yazısında, akademik araştırmaları ve sanat çalışmaları bağlamında tasarladığı Kassia'nın en tanınmış şiirlerinden biri olan "Çok Günahlı Kadın"ın (Woman of Many Sins) deneysel bir araştırma olan koreografili performansın teorik yorumunu ve analizini sunuyor. Performansta, Kassia'nın metni; koreograf, icracı ve izleyici için somut bir buluşma noktası olarak kullanılıyor. Yazıda, teori ve pratiğin bir arada oluşu nedeniyle "çalışma süreci ve kazanılan deneyimlerle, geçmişin

and possibilities of Kassia's poetry echoing through the ages, into the twenty-first century. Both of their contributions transcend the line between historical research and artistic creation. In 2002, Tsironi oversaw the creation of artistic covers and illustrations for the unique collectors' edition and translation of Kassia's poems into modern Greek by six contemporary artists. Tsironi curated subsequent exhibitions that featured these artworks which saw in Kassia "the woman, the poet, the revolutionary, the abbess and the lonely female figure that struggled to keep her integrity in the context of a harsh, male-dominated society, expressing the love of God through her poetry, work and life."

Savrami's research and artistic work produced a choreographed performance of one of Kassia's most well-known poems, "Woman of Many Sins". Her essay offers a theoretical interpretation and analysis of the performance as a research experiment. Kassia's text is used as an embodied meeting point for the choreographer, the performer and the viewer. Linking theory and practice, "the work created a bridge from past-text to present-performance by revealing multiple traces of processes and experiences." It opened up new spaces that Kassia can inhabit today.

Mirroring the first essay, which examined what it meant to read the Byzantine past through today's feminist lens, the final one seems to be asking what Kassia can do for today's feminisms. Kurt Sherry explores the possibility of seeing Kassia as a feminist icon. What did it mean to be a feminist before feminism? Kassia was no revolutionary, nor a radical. However, Sherry argues, "she showed how a

bir metninden günümüzün performansına oluşturulan köprü”ye ve performans projesiyle, bugün Kassia’nın var olabileceği yeni alanlar açıldığına işaret ediliyor.

Kitabın ilk bölümünün son makalesi, Bizans geçmişini günümüzün feminist bakış açısıyla okumanın ne anlama geldiğini inceleyen ilk makaleyi hatırlatıyor ve sanki Kassia’nın günümüzün feminizmleri için neler yapabileceğini soruyor. Kurt Sherry, Kassia’yı feminist bir ikon olarak görme olasılığını araştırıyor. Acaba feminizmden önce, feminist olmak ne anlama geliyordu? Kassia ne bir devrimci ne de bir radikaldi. Buna rağmen Sherry, Kassia’nın „bir kadının geleneksel kültürel ve dîni yapılar içinde nasıl güçlü ve özerk olabileceğini“ gösterdiğini ve onun „hem kadınlar hem de erkekler için, günümüzde örnek alınacak bir kahraman olduğuna“ işaret ediyor.

Radikal, seküler, urban veya liberal modellerin, etnik veya dîni kimliklerinin ötesine geçerek, güvenli alanların dışına çıkmayı göze alarak, feministler ortak bir alanda buluşabilirler mi?⁴ Kassia’yı tanımak, belki de bunu yapmaktan başka çaremsiz olmadığını hatırlatıyor.

ŞİİR HATIRLAMADIR - HATIRLAMA ADALET ARAYIŞIDIR.

Kassia, sadece eserleri günümüze ulaşmış, bilinen ilk kadın besteci değil, aynı zamanda ona protesto şairi ünvanını kazandıracak dizelerin de yazarıdır. Görüşlerini açıkça dile getirme becerisi olan bir bireydir. Kadınlardan sessiz olması beklenen bir devirde ve toplumda, Kassia sessiz kalmayı reddetmişti. Bu nedenle “Kassia’yı anmak

4 Johnson Reagon, Bernice, ‘Coalition Politics: Turning the Century’, *Home Girls: A Black Feminist Anthology* içinde, (haz.) Barbara Smith, New Brunswick – New Jersey – London 1983, 356–68.

woman could be strong and autonomous within traditional cultural and religious structures and today she serves as a heroine to emulate for both women and men.”

Can feminists afford themselves to reach out beyond the radical, secular, urban or liberal models, beyond ethnic or religious identities, to leave their homes and step towards a coalition?⁴ Reading Kassia seems to remind us that we cannot afford to do anything else.

POETRY IS REMEMBERING - REMEMBERING IS THE PURSUIT OF JUSTICE.

Kassia is not only the first known female composer whose works have survived, but also the author of lines that would earn her the title of a protest poet today. She had the gift of clearly expressing her thoughts. In an era and society in which women were expected to be silent Kassia refused to be silent. Therefore, the second part of the book, “Searching for Kassia - Protest poems yesterday and today”⁵ brings Kassia together with poets of our days who embody Kassia’s rebellious spirit.

4 Johnson Reagon, Bernice, ‘Coalition Politics: Turning the Century’, in: *Home Girls: A Black Feminist Anthology*, ed. Barbara Smith, New Brunswick – New Jersey – London 1983, 356–68.

5 Curated by Meral Akkent and moderated by Aylin Vartanyan Dilaver, “Searching for Kassia - Protest Poems Yesterday and Today” was an international virtual meeting that brought together eight poets from seven countries on 24 October 2021. Offered with simultaneous translations in Turkish, and English the event reached a wide audience. Kassia’s gnomic verses, still relevant today, were presented together with the protest poems of today’s young women* writers. At the meeting Kassia’s gnomic verses were presented in three languages: The original Greek version of the verses was read by Turkish-Greek literary translator Anthi Karra, the English version by Scottish-German performance artist Lee Andrea Cockshott, the Turkish version was given in subtitles.

– Dünden ve bugünden protesto şiirleri”⁵ isimli kitabın ikinci bölümü, Kassia’nın isyankar ruhunu taşıyan günümüzün şairlerini Kassia ile buluşturuyor.

Fakat bu bölümün başında önce Kassia’nın kendi sözlerine yer verdik. “Kassia’nın konuşma zamanı” başlığıyla, dizeleri Kassia’nın kendi dilinde yani Yunanca ile birlikte İngilizce çevirisi ve Kassia’nın doğum günü kutlama programı ve bu kitap nedeniyle Türkçe’ye ilk kez çevrilmiş dizeleri sunuluyor. Bu çeviriler, Kassia’nın tüm ilâhilerini ve seküler şiirlerini içeren günümüzdeki yegâne kaynak, Antonia Tripolitis’in 1992’de yayınladığı *Kassia - The Legend, the Woman, and Her Work* isimli kitabından faydalanarak, Meral Akkent’in oluşturduğu bir seçkidir.⁶

İkinci yazıda Aylin Vartanyan Dilaver, “Kassia ile birlikte yürümek” başlıklı denemesinde, 2021 yılının İstanbul’unda, Kassia’nın 9. yüzyılda yürüdüğü yerlerde yaptığı bir gezintinin izlenimlerini not ediyor. Vartanyan Dilaver, yürüme ve fotoğraflarla kişisel bir hatırlama eylemi yapıyor. Ve bu eylemini yazısında Türkiye, Etiyopya, Hong Kong, Irak Kürdistan Özerk Bölgesi, ABD, Danimarka ve Rusya’dan sekiz şairin adalet

5 Meral Akkent küratörlüğünde ve Aylin Vartanyan Dilaver’in moderatörlüğünde yapılan “Kassia’yı anmak – Dünden ve bugünden protesto şiirleri”, 24 Ekim 2021’de yedi ülkeden sekiz şairi buluşturan bir uluslararası sanal toplantıydı. Türkçe ve İngilizce simultane çeviriyle sunulan ve geniş dinleyici kitlesine ulaşan etkinlik, Kassia’nın güncelliğini halen koruyan gnomik dizeleriyle, günümüzün genç kadın+’larının protesto şiirlerini buluşturdu. Kassia’nın gnomik dizeleri ilk kez Türkçe, Yunanca ve İngilizce bir arada sunuldu. Dizelerin Yunanca orjinal versiyonunu, Türkçe-Yunanca edebiyat çevirmeni Anthi Karra okudu. İskoç-Alman performans sanatçısı Lee Andrea Cockshot’un sunduğu İngilizce versiyon sırasında, Türkçe çeviriler de altyazıyla verildi.

6 Tripolitis, Antonia, *Kassia - The Legend, the Woman, and Her Work*, New York 1992.

At the beginning of this section the word is given to Kassia herself. Under the title “Time for Kassia to speak” you find Kassia’s verses in three languages: her own – Greek; in English, and in the first Turkish translation ever, specially produced for the birthday celebrations and this book.

The verses presented are a selection (by Meral Akkent) from the translations in Antonia Tripolitis’s book⁶ *Kassia - The Legend, the Woman, and Her Work* published in 1992, which is – at the moment – the only source that contains all of Kassia’s hymns and secular poems.

Kassia’s words are followed by an essay in which Aylin Vartanyan Dilaver, under the title “Walking with Kassia”, notes her impressions of a stroll she took in 2021, in a region of Istanbul, where Kassia may have walked eleven centuries ago, a very personal approach to Kassia by walking and taking photographs. In her essay she connects this activity to the insistence with which eight poets from Turkey, Ethiopia, Hong Kong, the Iraqi Kurdistan Autonomous Region, the USA, Denmark and Russia seek justice. The essay “Walking with Kassia” is followed by the presentation of the poets and poems mentioned in Vartanyan’s text.

In line with Sophie Scholl’s proposal “It’s not enough just to dissent, you have to do something, as well.” these poets question social norms, human rights violations, and all forms of discrimination with an angry, painful, but determined, hopeful and impressive language, at the same time exemplifying the different fields of their struggle.

6 Tripolitis, Antonia, *Kassia - The Legend, the Woman, and Her Work*, New York 1992.

arayışı ısrarlarıyla bütünleştiriyor. “Kassia ile birlikte Yürümek” yazısını, bu yazıda adı geçen şairler ve şiirleri takip ediyor.

Sophie Scholl’un “Sadece muhalif olmak yetmez, aynı zamanda bir şey de yapmak lazım.” önerisi doğrultusunda, bu şairler, toplumsal normları, insan hakları ihlallerini, ayrımcılığın her çeşidini öfkeli, acılı ama kararlılığı ve umudu da kattıkları güçlü bir dille sorgularken, hangi alanlarda, nasıl mücadele ettiklerini de örneklemiş oluyorlar.

Alok Vaid Menon (ABD) dayatılan toplumsal cinsiyet rollerine başkaldırıyı, Karin Karakaşlı (Türkiye) ve Tuğçe Aydın (Türkiye) soykırım(lar)ın nesiller süren travmasını, Tang Siu Wa (Hong Kong) demokrasi ve insan hakları taleplerine, siyasi otoritenin polis şiddetiyle yanıtının acımasızlığını, Narin Yukler (KRG, Irak) göçün ve göçmenliğin kadınlar için açtığı ya da kapattığı alanları, Egana Djabbarova (Rusya) eril şiddetin kadın yaşamlarındaki tahribatını, Christine Yohannes (Etiyopya) ve Maja Lee Langvad (Danimarka) kolonyalizm, etnik merkezîyetçilik ve Avrupa merkezîliğe başkaldırısı tartışıyorlar.

Kitabın ikinci bölümü, Kassia’yı günümüzün şairleriyle buluşturduktan sonra, “Kassia aramızda” kısa filmi⁷ ve film izlenmesini sağlayan QR kod ile bitiyor.

7 Kassia’nın “Akılsızlık” başlıklı gnomik dizeleri kullanılan “Kassia aramızda” filminin çekimleri, Eylül 2021’de Kassia’nın dolaşmış olduğu hayal edilen yerlerde yapıldı: Fener’de bir geç Bizans yapısı olan Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi’nde ve Yedikule’de Stoudios manastırının çevresinde. Kassia’nın manastırının bulunduğu yer, tam olarak tespit edilememişse de, Bizans tarihi araştırmacıları, manastırın Yedikule’deki Stoudios manastırının yakınına olduğuna işaret etmektedirler. Meral Akkent küratörlüğündeki “Kassia aramızda” film projesine, Tiyatro Boyalı Kuş’un kurucusu ve sanat yönetmeni Jale Karabekir ve aynı ekipten tiyatro sanatçısı Yeşim Koca, gönüllü katkı verdi. Füsün Ertuğ, kurumu Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi’nin kullanımı için destek verdi. Film ekibi Serra Akcan, Gülşin Ketenci ve Güliz Sağlam’dan oluşmuştu.

Alok Vaid Menon (USA) rebels against imposed gender roles, Karin Karakaşlı (Turkey) and Tuğçe Aydın (Turkey) recall the trauma of generations of genocide(s), Tang Siu Wa (Hong Kong) makes political authorities responsible for answering demands for human rights with police violence, Narin Yukler (KRG, Iraq) reflects the opportunities and challenges that migration and being a migrant mean for women, Egana Djabbarova (Russia) attacks male sexual violence, which destroys lives, Christine Yohannes (Ethiopia) and Maja Lee Langvad (Denmark) rebel against colonialism, ethno- and Eurocentrism. The part of the book which brings Kassia together with modern poets ends with a QR-code which allows the reader to watch the short film “Kassia is with us”⁷.

IMAGINING KASSIA

In the third and final part of the book entitled “Imagining Kassia”, students interpret Kassia’s gnomic verses with graphic and video works. Based on a concept of Meral Akkent Başak Ürkmez of the Graphic Design Department of Mimar Sinan University Istanbul and Nazlı Eda Noyan of the Animation Department of Bahçeşehir

7 Based on Kassia’s gnomic verse entitled “Stupidity” the film “Kassia is with us” was produced in September 2021 in places where Kassia might have wandered around: a late Byzantine building in Fener (today the Women’s Library and Information Centre) and the Stoudios monastery in Yedikule. Although the exact location of Kassia’s monastery has not been determined, Byzantine historians point out that her monastery was near the Stoudios monastery. Jale Karabekir, the founder and artistic director of Theater Boyalı Kuş, Istanbul, and theater artist Yeşim Koca from the same company contributed voluntarily to the film project “Kassia is with us” curated by Meral Akkent. Füsün Ertuğ supported the project by making the Women’s Library and Information Centre accessible to the film team. The film team consisted of Serra Akcan, Gülşin Ketenci and Güliz Sağlam.

KASSIA'YI DÜŞLEMENE DAİR

“Kassia'yı düşlemek” başlıklı üçüncü ve son bölümde, Kassia'nın seküler dizelerini grafik ve video çalışmalarıyla yorumlayan iki öğrenci projesi yer alıyor. Kassia'nın 1211. doğum günü vesilesiyle Mimar Sinan Üniversitesi'nde, Meral Akkent küratörlüğünde, Başak Ürkmez'in Grafik Tasarım Bölümü öğrencileriyle ve Bahçeşehir Üniversitesi'nde, Nazlı Eda Noyan'ın Animasyon Bölümü'deki öğrenci grubuyla, 2021 yaz semesterinde Kassia öğrenci projeleri gerçekleştirildi. Öğrenciler, Kassia hakkında metinler ve onun seküler dizelerini okudular. Proje sonucunda, Kassia'nın kişiliğini ve dizelerini farklı bakış açıları ve yöntemlerle yorumlayan yirmibir grafik çalışması ve yedi animasyon filmi üretildi. Öğrenci projeleri, Kassia'nın sözlerini mobbing, iklim krizi, gençlerin gelecek kaygıları veya cinsel taciz gibi günümüzün acil sorunlarıyla ilişkilendiren çalışmalar yanında, Kassia'nın iyilik ve dostluk gibi etik değerlerinden etkilenen eserleri de içeriyor. Okuyucuların, bu bölümde sunulan hareketli grafik çalışmalarının ve animasyon filmlerinin keyfini çıkarabilmeleri için, çalışmaların yanına QR kodlar da eklendi. Kitabın sonundaki bibliyografya listesi, Kassia okumalarını sürdürmek isteyen okuyucuları ve Kassia araştırmalarını desteklemek amacıyla hazırlandı.

KİTAP VE EDİTÖRLERİNE DAİR

Bu kitabı, Kassia'nın hayatlarına farklı zamanlarda değdiği dört editör hazırladı: Meral Akkent, Pırıl Us MacLennan, Aylin Vartanyan Dilaver ve Milan Vukašinić. Meral Akkent Kassia'yla ilk kez İstanbul Kadın Müzesi'nin sürekli sergisini⁸ hazırlarken

8 istanbulkadinmuzesi.org/kassia/, İstanbul Kadın Müzesi'nin (kuruluş 2012) sürekli sanal sergisindeki Kassia „salonu“; Kassia hakkındaki ilk Türkçe kaynaktır.

University Istanbul in the summer semester 2021 organized two student projects commemorating Kassia's 1211 birthday. The students read Kassia's gnostic verses and texts about Kassia. The projects resulted in twenty-one graphic works and seven animated films which interpret Kassia's personality and verses from different perspectives and with various methods. In their projects the students show that Kassia's words are relevant to present day problems such as mobbing, climate crisis, future concerns of young people or sexual harassment, but they also show that they were moved by Kassia's ethical values such as goodness and friendship. The artworks are presented in this section, if necessary with QR-codes for readers to enjoy the animation films and animated graphics. The bibliography at the end of the book is designed to support further reading about and research on Kassia.

THE BOOK AND ITS EDITORS

This book was prepared by four editors whose lives Kassia touched at different times: Meral Akkent, Pırıl Us MacLennan, Aylin Vartanyan Dilaver and Milan Vukašinić. Meral Akkent met Kassia for the first time in 2010 while she was preparing the permanent exhibition of Istanbul Women's Museum⁸. The more she read about Kassia, the more impressed she was with her qualities, which are also important for women's lives today. For this reason, Meral Akkent felt that it was time that activists, who are fighting to prevent women- and gender-based vio-

8 istanbulkadinmuzesi.org/en/kassia/
The Kassia “hall” in the permanent virtual exhibition of Istanbul Women's Museum (established in 2012) is the first presentation of Kassia in Turkish language.

2010 yılında karşılaştı. Kassia hakkında okudukça, onun günümüz kadın yaşamları için de önemli olan vasıflarından müthiş etkilendi. Bu nedenle Akkent, kadınlara yönelik ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet, toplumsal eşitsizlikleri, ayrımcılıkları, insan hakları ihlallerini ya da iklim krizini önlemek için mücadele veren günümüz Türkiye'sindeki ve dünyadaki her yaştan aktivistin, Kassia ile buluşmasının zamanı geldiğini düşünüyordu. Kassia'nın 1211. doğum günü kutlama programını, böyle bir buluşmaya zemin olması için organize etti⁹. Bu bağlamda “Kassia'nın şiirlerine ve müziğine yeniden bakış – Araştırmacılarla buluşma” ve “Kassia'yı anmak – Dünden ve bugünden protesto şiirleri” isimli iki uluslararası sanal toplantı; Mimar Sinan Üniversitesi, Grafik Tasarım Bölümü ve Bahçeşehir Üniversitesi Animasyon Bölümü ortaklığıyla iki öğrenci projesi, “Kassia aramızda” isimli bir kısa film ve elinizdeki kitap gerçekleştirildi.

Barış eğitimcisi Aylin Vartanyan Dilaver'in ve Bizans tarihi araştırmacısı Milan Vukašinić'in hazırlık sürecin-

ence, social inequalities, discrimination, human rights violations or the climate crisis, young and old, in today's Turkey and around the world, should meet Kassia. She organized a celebration program for Kassia's 1211th birthday to set the stage for such a meeting.⁹ The program contained two international live webinars: “Kassia Revisited: Researchers on Kassia's poems and music” and “Searching for Kassia - Protest poems yesterday and today”, two student projects in cooperation with Mimar Sinan University Graphic Design Department and Bahçeşehir University Animation Department as well as the production of a short film “Kassia is with us” and, finally, the publication you have in hand.

Peace educator Aylin Vartanyan Dilaver and Byzantine history researcher Milan Vukašinić became enthusiastic about Kassia in the course of our common work and made the webinars a definite success. Literary researcher Pırıl Us enthusiastically joined the editorial group for the publication of this book and enjoyed getting to know Kassia closely.

9 Kassia'nın 1211. doğum günü kutlama programı, aynı zamanda uluslararası bir çerçeveye de yerleştirilerek, “Kassia & The New Istanbul Convent/Opera-tion” isimli projeye de katkı sağladı. Projenin adı, kadına yönelik şiddeti önleme ve şiddetle mücadele için uluslararası bir belge olan İstanbul Sözleşmesi'ne işaret ediyordu. 2021'de Türkiye hükümeti, İstanbul Sözleşmesi'nden çekildiğini açıklamıştı ve benzer adımlar diğer ülkelerde de tartışılmaktaydı. Peki, şimdi değilse, ne zaman konuşma zamanı ve “Konuşmak gerektiğinde, sessiz kalandan nefret ediyorum” yazar bir kadını onurlandırmanın zamanıydı? Bu nedenle Kainkolektiv, Bochum, besteci Burak Özdemir ve orkestrası Musica Sequenza, Berlin ve feminist inisiyatif Pracownia Kuratorska, Krakow ile birlikte, Kassia odaklı fakat güncel feminist tartışmaları da içeren bir dizi etkinlik gerçekleştirilerek politik, şiirsel ve teorik bir alan oluşturuldu. Ekim 2021'de Burak Özdemir'in “Songs of Care(volution)” operasının prömiyeri Almanya'da yapıldı.

9 The celebration program for Kassia's 1211th birthday was placed in an international framework and contributed to the project “Kassia & The New Istanbul Convent/Operation” referring to the Istanbul Convention (Convention on Preventing and Combating Violence against Women and Domestic Violence). In 2021, the Turkish government announced its withdrawal from the Istanbul Convention and similar steps were being discussed in other countries. So, if not now, when would be the time to speak up and honour a woman who wrote, “I hate silence, when it is time for speaking”? For this reason - together with Kainkolektiv, Bochum, composer Burak Özdemir and his orchestra Musica Sequenza, Berlin and the feminist initiative Pracownia Kuratorska, Krakow - a series of political, poetic and theoretical activities was performed, focussing on Kassia, but also including contemporary feminist discussions. In October 2021, Burak Özdemir's opera “Songs of Care(volution)” had its premiere in Germany.

de gittiçe artan Kassia heyecanları, sanal toplantıların mükemmelliğinde etkin oldu. Edebiyat araştırmacısı Pırıl Us-MacLennan, kitabın hazırlanma sürecinde heyecanla editör grubuna katıldı ve Kassia'yı yakından tanımaktan büyük keyif aldı.

TARİHİN CAZİBESİNE DAİR

Elinizdeki kitap, Bizans araştırmalarının profesyonel kitlesine yönelik planlanmadı. Kassia'nın dînî literatürde halen yer alan ilâhilerine de kitapta teolojik bağlamda yer verilmedi. Kitap, Kassia'nın kişiliğini tanımaya yardım edecek, onun besteci, şair ve kamusal alanda düşüncelerini ifade etmek için sözünü iyi kullanmasını bilen Konstantinopollü bir kadın olarak önemini anlamayı destekleyecek bir içerikle oluşturuldu. Tarihe kadın perspektifiyle bakmak bugünümüz ve geleceğimiz için önemlidir. Kadın tarihi, sadece geçmişte yazılmadı, bugün de yazılmaya devam ediyor. Tarih, şu anda bizim de içinde bulunduğumuz bir süreçtir. İstanbul'un 3000 yıla yaklaşan geçmişi ve bizlerin de bugün bu kentte yazmaya devam ettiğimiz tarih, her aidiyete saygı duyarak aynı kenti paylaşan kültürler, toplumsal cinsiyetler ve nesiller arasında iletişim sağlayacak cazip fırsatlar sunuyor. Kassia için Türkiye'de yayınlanan ilk kitap, bu bilinçle tasarlandı.

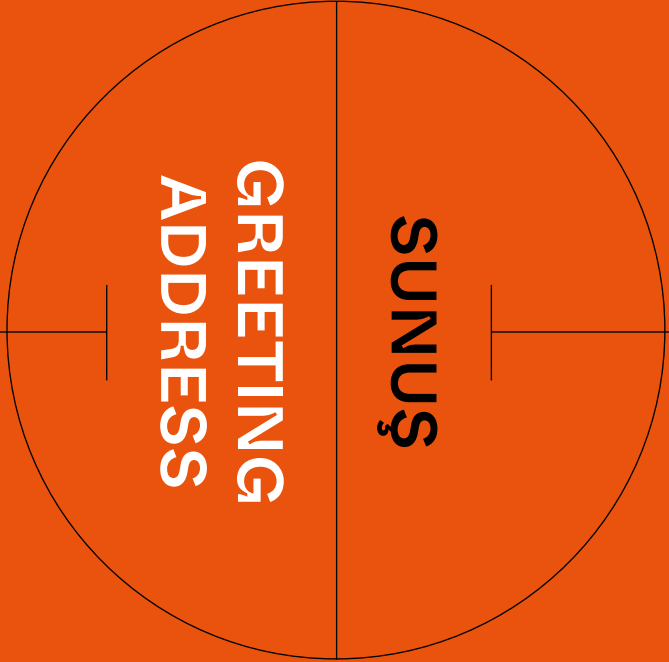
Meral Akkent (Erlangen)
Pırıl Us-MacLennan (Ghent)
Aylin Vartanyan Dilaver (İstanbul)
Milan Vukašinović (Uppsala)
Ocak 2022

THE CHARM OF HISTORY

This book is not intended for the professional world of Byzantine studies. Kassia's hymns, still part of religious literature, are not dealt with in this book in a strictly religious context. The aim of the book is to introduce us to the secular sides of Kassia's personality and show her importance as a composer, poet and a woman from Constantinople who knew how to use her words well to express her thoughts in public.

Looking at history from a woman's perspective is important for our present and the future. Women's history was not only written in the past, it continues to be written today. History is a process that we are in right now. Istanbul's almost 3000-year-old history and the history we continue to write in this city today offer attractive opportunities to communicate between cultures, genders and generations sharing the same city, with respect to all identities. This is the conviction which lies behind this book, the first book about Kassia in Turkey.

Meral Akkent (Erlangen)
Pırıl Us-MacLennan (Ghent)
Aylin Vartanyan Dilaver (İstanbul)
Milan Vukašinović (Uppsala)
January 2022

Alice-Mary Talbot

Bizans alışmaları emekli direktörü,
Dumbarton Oaks

Gerçekten sıra dışı ve dikkat çekici olan bu kitap, 9. yüzyıl Bizans Konstantinopolis'inden bir kadın şair ve başrahibe Kassia'nın 21. Yüzyıla halen nasıl ilişkili ve ilham verici bir figür olabileceğini gösteriyor. Kitabın ilk bölümünde, Bizans toplumunda kadınların rolü, kadınların eğitimi, Kassia'nın şiirsel dilinin ve bestelerinin analizi gibi konular, seçkin bizantinistlerin makalelerinde tartışılıyor. Bu yazıları, Kassia'nın deneyimlerini günümüzdeki kadın besteciler ve müzisyenlerin deneyimleriyle ilişkilendiren, Kassia'nın şiirlerinin modern Yunanca çevirilerini çağdaş illüstrasyonlarla tartışan ve Kassia'nın şiirlerinden birinin koreografili performansını anlatan diğer makaleler tamamlıyor. Kitabın ikinci bölümü, Kassia'nın protesto şiirlerinin üç dilli versiyonlarının yanı sıra bugünün kadın+ şairlerinin protesto şiirlerini, üçüncü bölüm ise Kassia'nın şiirlerinden bir seçkiyi, grafik ve video çalışmalarıyla yorumlayan öğrenci projelerini içeriyor. Bir bütün olarak ele alındığında, bu kitap uzak geçmişin bir şairinin, çağdaş dünyaya nasıl ilham vermeye devam eden feminist bir ikon olabileceğini sergiliyor. Meral Akkent'i ve editör ekibini Kassia'nın 1211. doğum günü şerefine yaptıkları bu yenilikçi ve öncü çalışma için takdir ediyorum.

Alice-Mary Talbot

Director emerita of Byzantine Studies,
Dumbarton Oaks

This truly unusual and remarkable book demonstrates how a female poet and abbess, Kassia, from 9th-century Byzantine Constantinople can still be a relevant and inspiring figure in the 21st century. In the first part of the volume a series of essays by distinguished Byzantinists discuss such topics as the role of women in Byzantine society, female education, and analysis of Kassia's poetic language and musical compositions. These essays are complemented by other contributions relating Kassia's experience to that of women composers and musicians in the present day, a discussion of contemporary illustrations accompanying modern Greek translations of her poetry, and a description of a choreographed performance of one of Kassia's poems. A second section of the book offers trilingual versions of Kassia's protest poetry as well as protest poems of women* poets today, while a third includes students' graphic and video interpretations of a selection of Kassia's poems. Taken as a whole, the volume reveals the ways in which a poet from the distant past can become a feminist icon who continues to inspire the contemporary world. I salute Meral Akkent and her editorial team for their innovative and pioneering work in honor of Kassia's 1211th birthday.

Çabuk bozular
zorla yaptırılan,
Sürekli dir doğal oluşan.

KASSIA

**Anything forced
deteriorates again quickly,
but what comes
naturally lasts.**

KASSIA

BÖLÜM 1

**KASSIA'NIN
ŞİİRLERİNE VE
MÜZİĞİNE
YENİDEN BAKIŞ**

CHAPTER 1

**KASSIA REVISITED:
RESEARCHERS ON
KASSIA'S POEMS
AND MUSIC**

